

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुलांतर्गत “कृषि महाविद्यालय”, “उद्यानविद्या महाविद्यालय” आणि “कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय” शैक्षणिक वर्ष सन २०२२-२३ पासून सुरु करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : मफुवि-१४२२/प्र.क्र.७७/७-ओ,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक:- १२/०७/२०२२

संदर्भ :- महाराष्ट्र कृषी व शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांचे जा.क्र. मकृप/
शिक्षण-१/प्र.क्र.२२०/५११/२०२२, दि. २२.०२.२०२२.

प्रस्तावना :-

मालेगाव तालुक्यात विविध पिके घेण्याची पद्धत प्रचलित असल्याने या विभागात पिकांवरील संशोधनाच्या सहाय्याने शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढविण्यास भरपूर वाव आहे. या भागातील शेती व संबंधित क्षेत्राच्या विकासासाठी मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुल स्थापन करण्यात आले असून त्याअंतर्गत कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय, कृषि महाविद्यालय, उद्यानविद्या महाविद्यालय आणि कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय स्थापन करण्यास मा.राज्य मंत्रिमंडळाच्या दि. २६/८/२०२० च्या बैठकीत तत्वत: मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून फेज-१ मध्ये कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय व शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून फेज-२ मध्ये अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय सुरु करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. आता कृषि महाविद्यालय, उद्यानविद्या महाविद्यालय आणि कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय ही तीन महाविद्यालये सन २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु करण्याबाबत महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांनी उपरोक्त संदर्भाधीन पत्रान्वये प्रस्ताव सादर केला आहे. या कृषि विज्ञान संकुलांतर्गत कृषि पूरक उद्योग विकास, प्रक्रिया केंद्र, शेतकरी प्रशिक्षण केंद्र व सुविधा केंद्र, आदर्श रोपवाटीका संकुल, सर्व कृषि निविष्टांचे संशोधन व निर्माण केंद्र इ. कृषि विषयक उपक्रम विकसित करणे अपेक्षित आहे. तसेच भविष्यात कृषि व संलग्न शाखांचे पदव्युत्तर अभ्यासक्रम देखील या कृषि विज्ञान संकुलात सुरु करण्याचे प्रस्तावित आहे. यामुळे नाशिक जिल्हयात कृषि शिक्षणाच्या संघी उपलब्ध होतील. तसेच हे कृषि विज्ञान संकुल राज्यातील कृषि शिक्षणाचा आदर्श परिसर म्हणून विकसित करण्याचे नियोजन आहे.

मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुल स्थापन करण्याकरीता महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ, पुणे यांच्या मालकीची मौजे काष्टी येथील ब्लॉक नं. ३ व ४ मधील अंदाजे २५० हे. इतकी जमीन महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर यांना कब्जेहककाने हस्तांतरीत करण्यास महसूल व वन विभागाच्या शासन निर्णय क्र.मशेम-२०२०/प्र.क्र.२५/ल-७, दि.२६.१०.२०२० अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुल निर्मितीकरीता ताब्यात घेण्यात आली आहे.

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुलातंर्गत “कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय”, “अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय”, “कृषि महाविद्यालय”, “उद्यानविद्या महाविद्यालय” आणि “कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय” ही पाच शासकीय महाविद्यालये स्थापन करण्याबाबतच्या प्रस्तावास राज्य कृषि परिषदेच्या दि.०३.०७.२०२० रोजी संपन्न झालेल्या १०३ व्या बैठकीमध्ये ठराव क्र.०२/१०३/२०२० अन्वये मान्यता प्रदान करून सदर ठराव शासनाकडे शिफारशीत करण्यात आला आहे. सदर ठरावान्वये प्रस्तावित पाच महाविद्यालयांपैकी सन २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन शासकीय कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय तसेच, सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय सुरु करण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे. आता उर्वरित कृषि महाविद्यालय, उद्यानविद्या महाविद्यालय आणि कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय या तीन महाविद्यालयांचा प्रस्ताव त्यांना आवश्यक असलेली शिक्षकवर्गीय व शिक्षकेतर पदे तसेच सुधारित आवर्ती व अनावर्ती खर्चासह कृषि परिषदेने शासनाकडे पुढील कार्यवाहीस्तव सादर केला आहे.

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुलातंर्गत “कृषि महाविद्यालय”, “उद्यानविद्या महाविद्यालय आणि कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय ही तीन शासकीय महाविद्यालये स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव मा.राज्य मंत्रिमंडळाच्या दि.०६/०६/२०२२ च्या बैठकीत सादर करण्यात आला. मा.राज्य मंत्रिमंडळाने दि.०६/०६/२०२२ रोजीच्या बैठकीत विषय क्र.०६ यावर खालीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे:-

शासन निर्णय :-

१. महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौजे काष्टी, ता. मालेगांव, जि. नाशिक येथे कृषि विज्ञान संकुलातंर्गत शासकीय (१) कृषि महाविद्यालय, (२) उद्यानविद्या महाविद्यालय आणि (३) कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय ही तीन महाविद्यालये शैक्षणिक वर्ष सन २०२२-२३ पासून सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. कृषि विज्ञान संकुलातंर्गत प्रस्तावित शासकीय कृषि महाविद्यालय, उद्यानविद्या महाविद्यालय आणि कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी भारतीय

अनुसंधान परिषदेच्या पाचव्या अधिष्ठाता समितीच्या शिफारशीनुसार पुढीलप्रमाणे शिक्षकवर्गीय व शिक्षकेतर पदे तसेच पाच वर्षाकरीता आवर्ती व अनावर्ती खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	महाविद्यालयाचे नाव	शिक्षक वर्गीय	शिक्षके-तर	एकूण पदे	पाच वर्षाकरीता आवर्ती खर्च वेतनासह रु. (लाख)	पाच वर्षाकरीता अनावर्ती (बांधकाम व इतर) खर्च रु. (लाख)	एकूण खर्च रु. (लाख)
१	कृषि महाविद्यालय	४५	४३	८८	८४९६.२६	७७५९.७४	९६२५६.००
२	उद्यानविद्या महाविद्यालय	५०	७६	१२६	६८६७.८१	११७४१.४१	१८६०९.२२
३	कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय	४५	७०	९९५	६७९०.०५	७३८४.३५	९४१७४.४०

३. या तीनही महाविद्यालयांतील जमीन, प्रवेशक्षमता व अभ्यासक्रम कालावधी पुढीलप्रमाणे राहील.

महाविद्यालये	जमीन	किमान प्रवेशक्षमता	अभ्यासक्रम कालावधी (वर्षे)
कृषि महाविद्यालय	३० हे.	६०	४
उद्यानविद्या महाविद्यालय	४० हे.	६०	४
कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान महाविद्यालय	२० हे.	४०	४

४. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २३०/२०२२/व्यय-१, दि.११/०७/२०२२ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२०७१२१३०८४५५३०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(बा.कि.रासकर)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

२. मा.मंत्री (नियोजन व वित्त), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.मंत्री (कृषि),मंत्रालय, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.राज्यमंत्री (कृषि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा.मुख्य सचिव, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
६. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
७. सदस्य सचिव तथा महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे,
८. कुलगुरु / कुलसचिव / नियंत्रक / विद्यापीठ अभियंता, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
९. जिल्हाधिकारी, नाशिक
- १०.उपविभागीय कृषि अधिकारी, नाशिक
- ११.महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
- १२.जिल्हा कोषागार अधिकारी,नाशिक/उप कोषागार अधिकारी, नाशिक
- १३.मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
- १४.उप लेखा परिक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
- १५.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- १६.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १७.वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई,
१८. नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१), मंत्रालय, मुंबई.
१९. निवडनस्ती (कार्यासन-७ ओ)